

Velja v Ljubljani:

zelo leto . . . K 56—
pol leta . . . " 28—
četrt leta . . . " 14—
en mesec . . . " 5—

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 60—
za pol leta . . . " 30—
za četrt leta . . . " 15—
za en mesec . . . " 5-50

Jugoslavija

Napismenene naročbe brez
pošiljatve denarja se ne
moremo ozirati.

Naročniki naj pošljejo
naročnino
po nakaznici.

po-
sl-
3 mm
nkrat
jupst.

Uredništvo je na Starem trgu šte. 19.
Upravnistvo je na Marijinem trgu šte. 8. —
Telefon šte. 360.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov l. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisli
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Dr. JANKO LESKOVEC.

Kolonije?

V slovenskem časopisu se je v zadnjem času začelo razpravljati o kolonijah. In to v dobi, ko stoje Italijani pred Ljubljano in Nemci na Ljubelju.

Predpustni čas je in smatrati bi bilo vse skupaj za predpustno šalo. Pa nekateri dopisniki imajo stvar za resno in g. dr. Šarabon nam v „Slovenecu“ ponuja Cilicijo. In celo iz Zagreba je prišel odobravajoč odmev na to vabilo.

Zadeva pravzaprav niti originalna ni; že znani Stjepan Radić nam priporoča v svoji knjigi „Moderna kolonizacija i Sloveni“ naseljevanje v Mali Aziji, h kateri spada tudi Cilicija. Pa tedaj je bil položaj čisto drugačen, kakor danes, ko imamo lastno državo.

Kolonije ustanavljajo države v svoje svrhe: da odvedejo tja zločince — v to je služila svoječasno Avstralija Angležem, Sibirija do najnovejšega časa ruskemu carizmu, Cayenne in Nova Kaledonija Francozu — kot dobivališče surovin za industrijo in slednjič malo obljubene zemlje — kot naselišče za ono prebivalstvo, ki se radi preoblikuje domovine ne more na rodni grudi preživeti.

Menim, da glede prve točke ne bo prepira in da radi domačih hudo delcev nikdo ne bo zahteval Cilicije. Mislim, da je tudi vsak spor glede druge točke odveč; naša industrija je še le v početkih in na kako konkurenco s tujo ni misliti. Surovin je v naši neizčrpni domovini nad skromne naše potrebe in naposled je Cilicija premajhna, da bi krila večje potrebščine. Gre se za tretjo točko: Kam naj gremo z onim prebivalstvom, ki v domovini ne bo našlo zaslужka, kajti nekoč pridemo pri znani slovanski plodovitosti gotovo do kritične točke, ko ne bo v Jugoslaviji prostora za ves naraščaj. Ali naj gredo naši ljudje zopet v Ameriko? Odgovor na ta vprašanja in trditve naj podajo sledeča izvajanja.

Meje Jugoslavije še niso določene. Ali na vsak način bo površina nove

tvorbe presegala 250.000 km² z najmanj 11 milijonov prebivalcev. (Več jih iz previdnosti ne računim radi velikanskih še neugotovljenih izgub Srbije, Crnogore, Bosne-Hercegovine, Dalmacije in Primorja).

Pride torej 44 ljudi na km² smešno nizko število, glede na rodovitnost jugoslovanskega ozemlja in neizmerne prirodne zaklade velike naše narodne države.

Pol Bosne, veliki deli prerodovitne Slavonije in skoro vsa obširna Macedonija s Kosovim vred čaka pridne roke, ki bi kultivirala zanemarjene pokrajine. Kdo naj bi se tudi trudil pod turško vlado? Saj bi ne delal zase, temveč za age, bege in zakonite ter nezakonite roparje. Zemlja je skoro še nedotaknjena, deviška, pri tem pa humus, masna črna prst, ki pri količkah urnem in pridnem obdelovanju kmetovalca kraljevsko plača.

Uspevale bi tam doli najrazličnejše kulture: pšenica, koruza, sladkorna pesa, vino, tobak, paprika in tudi bombaž. Oljka, mandelji in drugo južno sadje, kakor tudi fina jabolka, hruške, zgodnje sočivje in zelenjava bi rodili izvrstno. Kijub slabemu gospodarstvu so gore še sedaj poraščene z gozdovi, njih notranjost pa skriva neizčrpne rudninske zaklade. Vodne sile so v veliki množini na razpolago, mastni pašniki čakajo na črede goveje živine, konj in ovac.

Po celem Balkanu, torej tudi v Srbiji primanjkuje pridnih rokodelcev vsake vrste. Naše pridne služkinje bi lahko dobile na razpolago nebroj mest pri dobri plači. Kakor začarane princezinje čakajo vstajenja in vporabe nešteti zdravilni vrelci in kopališča, ki jih ima Srbija menda največ v Evropi. Kako dobro bi shajal že sedaj soliden slovenski hotelir ali vsaj gostilničar v Belemgradu. Vzglede Kenda! Enako večji mizar, tesar itd.

Čemu torej v Cilicijo, če imamo doma vsega v izobilju na dolgo dolgo dobo? In kje naj vzamemo ogromne kapitalije za investicije? Tudi najplodnejše kolonije se obrestujejo še le po desetletjih.

Res so se dozdej naši ljudje iz-

seljevali iz Slovenije, Banovine, Dalmacije, Bosne in Hercegovine, pa čemu? Radi pritiska nemško-madžarskega sistema. Pri nas je dunajski vpliv vzdrževal veleposestva, industriji naši pa tuji nadmočni kapital ni pustil razvika, Dalmaciji dunajsko budimpeštanska vlada niti železniške zveze z monarhijo ni privoščila, v Bosni in Hercegovini se je nalašč zanemarljavo šolstvo, da se ljudstvo ni moglo povzdigniti, Banovino je pa madžarska vlada izsesavala v gospodarskem oziru. Le en primer: železniški tarif iz Reke v Zagreb so bili dražji nego iz Reke v Budapešto, dasi je Zagreb trikrat bližji Reki kot madžarska prestolica. Vse te ovire zdaj odpadejo in izseljevanja, ki je v svobodni Srbiji bilo skoraj neznano, bo tudi pri nas konec. Ne samo to, tudi za naše izseljence v Ameriki in drugod bo imela velika domovina dosti belega kruha.

Seveda bo končno prišel čas, ko bo — morda v 100 letih — našega naroda prebivalo 150 na km². To nas ne sme plašiti. Zgodovina držav izpričuje na prvi pogled neverjetno činenico, da je tem manj izseljevanja, čim gostejše je prebivalstvo. In vendar je to lahko razumljivo, ker pri gotovi gostoti prebivalstva poljedelstvo ne more več vsem dajati dela in zaslужka, se ljudje polotijo drugih poklicev, predvsem industrije in trgovine. In to so stroke, pri katerih ne odločuje površina, temveč pridnost, podjetnost in prirodni zakladi, ki jih v našem ozemlju ne manjka. In tako vidimo, da je v Nemčiji, ki je do l. 1880 pošiljala letno do 200.000 ljudi v tujino, izseljevanje zadnja leta skoro čisto ponehalo, dasi živi na km² 115 ljudi. Istotako je v Belgiji s 250, na Nizozemskem s 175 in Angliji s 143 prebivalci na km² izseljevanje skoro neznana stvar. In vendar ne trdi nikdo, da so te dežele revne! Nasprotno: nar. dohodki, ki so znašali pred 30 leti v Nemčiji kakih 15 milijard mark, so dosegli zadnja leta pred vojsko ogromno višino 50 milijard mark. To je vpliv industrijalizacije in velike trgovine.

Končno bi tudi pridobitev kolonij in izseljevanje le slabilo našo narodno

moč in pripomoglo našim sovragom Nemcem, Italijanom in madžarskim Judom do naseljevanja v naših bogatih krajih, ki jih sami ne znamo izrabiti. Saj gledajo sosedje v Jugoslavijo kakor Mojzes v obljubljeno deželo. Vedo pač ceniti, kar mi zanemarjamo. In če bi nam morda čez stoletje le postalo pretesno na domači grudi, saj so nam odprte neizmerne pokrajine slovanske Sibirije (primerjaj Nansen: Sibirien ein Zukunftsland) nasproti katerim izgine Cilicija kakor kaplja v morju.

Ako pa že hočemo iz kateregakoli vzroka reflektirati na kolonije, jih zamoremo kot sosesestniki ali so-vzvitkarji imeti, če se pridružimo Wilsonovi zvezi narodov. V tako razmerje stopijo vsaj po glasu listov v zvezi narodov združena ljudstva napram prej nemškim kolonijam. In te merijo nad 2 1/2 mil. km² in obilujejo vseh sadežev, ki jih ima na lastnem ozemlju ne moremo pridelati (kavčuk, kokosovi orehi, kakao, kava itd.) Vsako drugače pehanje za kolonijami se pa mora imenovati imperijalizem.

Torej, gospoda, trudimo se za notranjo kolonizacijo, ne pa za kolonije!

Zborovanje slovenskih notarskih kandidatov.

V nedejo 9. t. m. se je vršil v gostilni pri Mraku izredni občni zbor društva slovenskih notarskih kandidatov v Ljubljani, kjer so razen enega organizirani vsi slovenski kandidati. Zborovanje je bilo mnogoštevilno ebiskano, prišli so številni notarski kandidati z dežele, Kranjske, Štajerske in Primorske. Navzoča sta tržni nadzornik Ribnikar kot zastopnik JDS in dr. Lemež kot zastopnik JSDS. Notarski kand. Presečnik je poročal o dosedanjem političnem kulturnem in narodnogospodarskem delovanju slov. not. kandidatov. Strmeli smo pri poročilu, sestavljenem na podlagi tozadevnih podatkov, ki so jih društvu uposlali člani, koliko narodnega dela so ti slovenski sinovi izvršili in ga še vrše kljub pritiskom bivše avstrijske

VLADIMIR LEVSTIK.

20. nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

On, doktor Smučiklas, ki hodi tu kakor egiptovski malik, se razgovarja drugod magari s črevljarjem; bogve kakšne barabe so ga tikale v Pragi na sokolskem zletu! Ali v Pohlinskih stikih z grofom je bilo nekaj, s čimer se naš papež ni mogel bolj sprijazniti, nego bi se rimski s krivo vero; profesorjevo znanje se je rogalo takorekoč svetjšim tradicijam, nasprotovalo zapovedi najgloblje vkoreninjenih šeg. Odlična oseba, ki pride v naše mesto, interesanten človek, ki ga pot privede k nam, je namenjen v prvi vrsti priznanim »boljšim krogom« in predstavnikom naše višje družbe; oni ga sprejmejo medse, okitijo z njim svoje salone, razprostro pred njim pavji rep svoje mogote in uglednosti ter ga proglasijo, z eno besedo, za svoj monopol: še naše ženske se niso odrekle te predprave, ko je dajal »Imperijalov« zamorski portir eksotične ljubavne avdijence... Sredi teh utrjenih razmer pa se pojavi grof, in po vsem videzu ne gladun, kakršni strašijo v deželni vladi, marveč resničen, grofovski grof, iz najfinejšega sveta — kdo ve, kaj je zbudilo v Smučiklasu to prepričanje? — in pade v naročje ne njemu, očetu domovine, ne krogom, ki pomenijo njen najlahtnejši cvet in sad in so takorekoč naše viteštvo brez grba, marveč navadnemu profesorju! Pohlina, ki bi ga bil včeraj najrajši brcnil na cesto, se reži od blaženstva

gosti za svojo mizo grofa in pije z njim šampanjca, Smučiklas pa mora sedeti v beznici med priskutno malomestno bando. Kako bi se prilegel tak gost njegovi hiši kako mogočno bi povzdignil odvetnikov omazani ugled! Samo zvezde je še manjkalo na Smučiklasovem nebu, le taga dneva se med vsemi, ko je sijalo njegovo ime v apoteozi vsenarodne slave; če bi se reklo: mož občuje z aristokrati, grof tainta je vsak dan tam, oprostite, grof Iksipsilon me pričakuje — kdo bi se osmelil bevskati nanj radi Nele Veselkove! Ali usoda res ne pozna razlike med voditeljem naroda in ničevnim, prismuknjenim humanstvom?

Vso pot se je pridušal v brk; dorna je postal pred ženino spalnico, mahnil z roko in srdito krenil k sebi; niti poln kozarec konjaka mu ni poplaknil nejevolje. V postelji se je rodil iz te zavistne jeze nedoločen strah, ko je premislil samega sebe in se poprašal, zakaj ga baš Pohlina grof tako razburja... Vse posameznosti, vsi razlogi te storije so rastli v nezasišane dimenzije ter zadobivali izjemno važnost. ki ni odgovarjala dejanskim razmeram, Smučiklas je vedel, da ne. Vsa njegova cinična hladnokrvnost se je bila izčrpala pri »Zelenem prešičku«; bedasti intermezzo iz Pohlinovega življenja se je razvijal v trigo z usodnim, načelnim pomenom. Renčé je ril odvetnik z glavo v blazine ter odvrčal svoje misli na vse mogoče, da bi zaspal; toda svinčenomrka tegoba je risala v temo njegove spalnice vedno iznova

postavo neznanega grofa in polnila njegove možgane s koprnečimi ugibanji, kakšen da je in od kod. Zalito srce se mu je stiskalo v zmedeni slutnji, kakor bi prihajalo nekaj novega, samosvojega in nasprotujočega vsem pravilom veljavnega razuma. Pojavilo se je na obzorju liki tajfunski vetrovi, prejadri, da bi jim mogel mornar uteči z brodom; glej, že je tu; drži ga in mu piha v možgane svoj blazni hlap. Kam ga dvigne, kam ga trešči? Grofova senca je plavala nad Smučiklasovim kraljestvom liki prikazen, kakršne so videvali včasih ob predvečerih katastrof.

Zaspal je z muko in v trdni veri, da je bolan, toda zbudil se je dobre volje; noč je bila vzela n. d. s seboj. Veselo je skočil na noge ter se umil, toneč v dišečih penah mila in v živalskonavnih radosti osveženja; ta trenutja so ga navdajala skoraj vedno z izzivalno korajžjo, kateri so izvabile tudi največje težave nastopajočega dne komaj prešeren, poluzavesten žvižg. Koža pod rosnimi kocinami se mn je rdečila od hodne brisače; ob hitrejšem kroženju krvi po tolstih udih je začel urejati snočnje spomine, čudeč se tisti brezmiselni tesnobi, ki je bila izginila brez sledu.

»Absurdno! Bedasto!« je mrmral ves čas med dolgotrajnim oberkovanjem svojega vnanjega človeka; toaleti je posvečal zmerom veliko skrb, dasi je bila spričo njegovega ogromnega trebuha in medvedje masivnosti vsa umetnost krojačev, črevljarjev in likaric prav tako jalova kakor lastno početje. (Dalje.)

vlade. „Sokol“, „C. M. družba“, Čitalnice, izobraževalna društva, ognjega društva, pevska društva, ljudske knjižnice, Slovenska Matica, JDS, širom slovenske domovine štejejo slov. not. kandidate med svoje najagilnejše člane, ki so nastopali kot govorniki na shodih, predavatelji, telovadci, pevci, gledališki igralci. Dva sta pela celo v slovenskem oktetu v Belgradu ob kronanju kralja Petra in ob zasledovanju avstrijskih detektivov. Vidimo jih v Narodnih svetih, v občinskih odborih, eden je celo občinski regent. Taki delavni sinovi naroda zaslužijo vso narodno hvaležnost. Notarski kand. Anton Koder je referiral: „o odstavitvi nemških notarjev“. Izpodbil je vse zapreke, ki jih stavijo merodajni činitelji pri odstranitvi nemških notarjev in dokazal, da se morajo ti ljudje odstraniti še na podlagi dosedanjih zakonitih predpisov, četudi se ne oziramo pri tem na blagor naše nove države, ki odstranitev nemških notarjev nujno zahteva. Orisal je dosedanje delovanje posameznih nemških notarjev, ki bodo tvorili stalno nevarnost domovine. Odstranitev že zahteva dejstvo, da vsi ti gospodje sede na najboljših notarskih mestih, vsled tega ker jih je prejšnja avstrijska vlada poslala tjakaj v ponemčevalne svrhe, med tem pa dosledno preterirala slovenske boljše proslce. Apeliral je na narod, čigar sinovi so zborovalci, da se kot nositelj državne ideje in moči pobriga za to vprašanje v svojem lastnem interesu in izvede takoj brezobzirno izčiščenje tudi v notarskih vrstah. Navzoča gospoda zastopnika političnih strank sta obljubila, da bosta takoj v svojih strankah izposlovala sklepe v smislu zahtev zborovalcev, ki so ob enem narodove zahteve in zahteve socijalne pravičnosti. Njuni stranski bodeča tudi v vladi nastopile z vso močjo, da se te zahteve tudi izvrše. Zborovalci so vzeli z zahvalo ti izjavi na znanje. Po referatu not. kand. Ločnika o reguliranju plač. not. kandidatov, ki je odkril neverjetno socijalno mizerijo, v kateri ti sinovi naroda žive, a kljub temu z naporom svojih slednjih moči vsestransko delajo med narodom, so bile sprejete naslednje resolucije:

1. Slovenski notarski kandidatje zbrani na I. izrednem občnem zboru „Društva slovenskih notarskih kandidatov“ v Ljubljani v nedeljo dne 9. svečana 1919 s tem pozivljajo ponovno deželno vlado za Slovenijo v Ljubljani in merodajne činitelje, da v interesu naroda in naše nove državne tvorbe takoj odstrani vse notarje nemške narodnosti v ozemlju SHS, ki v smislu intencij nemških „Volksratov“, „Südmarke“ in „Schulvereinen“ javno in tajno rujejo proti naši novi državi in bodo tvorili večno nevarnost in nesigurnost naših državnih mej. Vlada naj tudi uvažuje krivico, s katero je bivša avstrijska vlada sistematično zatirala slovenski notarski naraščaj in ga moralno in gmotno uničevala, ob enem na ta način umetno pospeševala raznarodovanje naših obmejnih dežel in oropala slovenski narod njegovih organizatorjev in voditeljev.

2. Obračamo se obenem na naš slovenski del jugoslovanskega naroda, da nas kot svoje sinove podpira v našem boju pri odstranitvi nemških notarjev; pri tem naj uvažuje kot nositelj državne ideje in državne oblasti svoje lastne interese, ki so ogroženi vsled bivšega in sedanjega delovanja nemških notarjev. Narod se naj zaveda, da preje ne bode imel miru v svoji državi, dokler ne bodo odstranjeni kakor drugi nemški nameščenci tudi nemški notarji. Slovenski notar v obmejnih krajih so s svojim narodnim delom pomirili narod in izgubljene člane zopet privedel v narodno okrilje.

3. Mi se zavedamo, da naši zahtevi po odstranitvi nemških notarjev notarski zbornici v Ljubljani in v Celju nista naklonjeni, ker se v glavnem bojita, da bodo njeni člani izgubili vsled odstranitve nemških notarjev dosedanje delavce, ki so bili do sedaj primorani vsled krivičnega postopanja bivše avstrijske vlade neprimerno mnogo let služiti kot pomožne konceptne moči ob borni plači, da so

osiveli v tej službi in gmotno in moralno trpeli.

Imenovana činitelja — notarska zbornica v Ljubljani in v Celju — najdeta zaslonbo deloma tudi v popoverjeništvu za pravosodje. Opozarjamo svoj narod, čigar delavni sinovi smo, na to dejstvo, da nas bode podpiral, kadar ga bomo klicali na branik. Izjavljamo v interesu svojega naroda in v svojem interesu, da omalovaževanja teh interesov ne bomo več trpeli, da hočemo nujno postati neovirani narodni delavci, kar dosežemo le s samostojnostjo, ki nam pritiče. To je sedaj mogoče, ko naša vlada popravlja krivice bivše avstrijske vlade in lahko popravi tudi krivice, ki so bile prizadejane slovenskemu notarskemu naraščaju.

4. Pozivljamo slovenske notarske kandidate, da ne vstopijo v službe pri nemških notarjih, ker s tem oškodujejo narodne in naše strokovne interese.

Jugoslavija.

Veliko posojilo splitske občine.

Split, 10. februarja. (Lj. k. u.) Dalmatinski dopisni urad poroča: Splitska občina je razpisala posojilo dveh milijonov kron za močno gospodarstveno podlago, na kateri bi mogla graditi svoje osnove. Prav tako mora občina misliti na nadalnje uspešno delovanje glede ureditve mesta in začetka novih del. Občinski odbor in tehnični urad že marljivo delata, da se pripravi osnove in troški, neobhodno potrebni za razna dela, in da se pripravi ono, kar so avstrijski komisarji med vojno zanemarili in uničili. Za kritje teh stroškov bo razpisala novo posojilo enega milijona kron.

Po Ameriški misiji na Koroškem.

Ves poštene Velikovec za združitev z Jugoslavijo.

Deželna vlada za Slovenijo je prejela iz Velikovec dopis, ki pravi med drugim: Način, kako so nemški spremljevalci ameriško komisijo pri njenem drugem posetu v Velikovcu poizkušali „informirati“, je nas Slovence in slovensko misleče Nemce tako vznemirilo, da si usojamo še enkrat prositi pomoči. Nemci se niso bali nobenih sredstev, da bi dobili večino ter so skušali popolnoma slovensko prebivalstvo v okolici z razdeljevanjem sladkorja, kave in drugih stvari pridobiti za se. Na ta način so hoteli vzbuditi v komisiji popolnoma napačno naziranje, da je okolica nemška. Ljudi, ki niso nikdar nemško govorili in ki jezika sploh ne razumejo, so kratkotalo naredili za Nemce, da bi tako mogli komisiji predočiti pokrajino kot nemško. Ko bi bila komisija obiskala Velikovec kako nedeljo dopoldne nenaznanjeno, bi komisija ne slišala besedice nemške. Prosimo torej, da storite vse, da ostanemo v jugoslovanski državi. Velikovski Nemci se že pričeli hujskati vojaštvo, naj bi v morebitnem boju ne streljalo.

Pod italijanskim jarmom.

Sličice iz Trsta.

Na križevem potu, ki ga morajo hoditi Slovenci v Trstu, da dobijo potno dovoljenje v „inozemstvo“ — Jugoslavijo, pride slovenska dama tudi do polkovnika (colonella G.) starejšega gospoda. Imenuje mu svoje pristno slovensko ime. „Kako, je-li to ime italijansko“, vpraša vljudni gospod. „Ne, slovensko“. „In tako dobro govorite italijanski?“, „Seveda pri večini Tržčanov je tako. So Slovenci, a govorijo tudi dobro italijanski.“

Italijanski častniki, ki zahajajo v okolico Trsta, so vsi presenečeni, da se že v neposredni bližini mesta ne sliši več njihov „dolce si“.

Neka italijanska dama v Trstu govorila svojo znanko z občudovanjem o junaštvu češko-slovaških legij. Znanka, Slovenka je opozorila, da so

to vendar tisti prej tako zaničevani in obsovani Slovenci, iste krvi kakor Slovenci v Trstu. „Ne to ni mogoče“, odgovori izobražena Italijanka, to je popolnoma izključeno, Čeho-slovaki so latinsko pleme, kakor mi, le da govorijo svoj poseben jezik.

Kako nas hočejo pridobiti. — Znan italijanski škof s Primorskega se gre pokloniti k guvernerju Petiti di Roreto. „Ekselencija, treba zopet vpetljati slovenske pridige v cerkvi, ker ljudstvo jih zahteva.“

„Seveda, seveda, odgovori guverner, vpeljite povsod zopet slovenske pridige, še več kakor poprej. Tudi tu v Trstu hočem odrediti, da se zopet slovensko pridiguje, tako pridobimo ljudstvo za se.“

Škof: Eh, 70.000 jih je, ne moremo jih kar tako potlačiti (Dragoceno priznanje.)

V Gorici se pogovarja italijanski častnik, v civilu vseučiliški profesor za italijansko filologijo na neki znani italijanski univerzi.

„Čudno, čudno,“ pravi profesor, saj vendar poznam natančno vse dialekte, ki se govorijo v Italiji od Sicilije pa gori do Alp, pa tega narečja tu ne razumem.“

Prijatelj ga opozori, da to, kar se govori v Gorici ni italijansko, temveč slovensko.

„Kako, to ni mogoče, to mora biti poseben italijanski dialekt, saj je vendar v vseh uradnih izjavah, da se tu govori le italijanski.“

Amerika priznava državo SHS.

Pariz, 9. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tisk. urad poroča: Ameriški državni tajnik Lansing je poslal Jugoslovanom noto, v kateri razlaga stališče vlade Zedinjenih držav napram Jugoslovanom. Lansing opozarja na priznanje Jugoslovancev po ameriški vladi in povdarja, da se je s spremembo srbske vlade v vlado Srbov, Hrvatov in Slovencev udejstvila združitev jugoslovanskih narodov, katero pozdravlja vlada Zedinjenih držav. Določitev srbskih mej pa se mora prepustiti mirovni konferenci.

Pariz, 9. (Lj. k. u.) Dun. k. u. poroča: Kakor javlja „Temps“ je Lansing naznanil dr. Trumbiću, da se bo uradno priznalo zedinjenje Jugoslovancev, da se pa mora končno veljavna ureditev mej prepustiti mirovni konferenci.

Mirovna konferenca.

Wilson se vrne v Evropo koncem marca.

Bazel, 10. (Lj. k. u.) Glasom Čehosl. tisk. urada poroča „Daily Mail“ iz New-Yorka: Wilson se bo mudil v New-Yorku samo tri tedne. Poslanica Wilsona na kongres vsebuje glavne poteze mirovnih pogojev, ki se bodo stavili osrednjim državam. Konec marca bo Wilson zopet dospel v Pariz. Takoj potem se bodo pričela prava mirovna pogajanja.

Pasić za državo S. H. S.

Praga, 10. febr. (Lj. k. u.) Glasom Čehosl. tisk. urada poroča pariški „Echo de Paris“, da je v zadnji plenarni seji, ko je generalni tajnik pariške konference Dutasta izustil ime „Srbija“, Pasić zaklical: „Ujedinjeno kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev!“ List dostavlja: S to diskretno popravo je stari minister protestiral proti počasnosti petih velesil, s katero se pomišljajo, priznati ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev v eno samo kraljevino. Potem vprašuje list: „Zakaj in čemu ta počasnost?“ (S tem je Pasić najbolje desoviral one svoje nasprotnike, ki trde, da je on za Veliko Srbijo in proti Jugoslaviji. Op. ur.)

Vprašanje odškodnine.

Pariz, 11. febr. (Lj. k. u.) Glasom Dunaj. kor. urada javlja „Agence Havas“: Komisija za odškodnino je v pondeljek pod predstvom Klotza borovala ter razpravljala o načelih, pod katerimi naj se zahteva odškodnina. Klotz je potem omenil o nekem delu, ki ga je leta 1916 izdal nemški generalni štab in ki dokazuje sistematičen značaj opustošenj, ki so se izvršila v francoskih industrijskih podjetjih.

Italijani niso zadovoljni z dosedanjim delom mirovne konference.

Lyon, 9. februarja. (Lj. k. u. Brezžično.) „Corriere della sera“ piše v enem svojih člankov, da sta Angleška in Amerika stopili v svetovno vojno, da onemogočijo ogroževanje od centralnih velevalst, in da zrušijo nemški militarizem. Treba pa je to ob ureditvi francoskih in italijanskih mej v spomin poklicati radi tega, ker je potrebno, da se ta ureditev podredi splošnim interesom zveze narodov. Italijanski list dalje razpravlja o ekonomičnem vprašanju in o odškodnini in trdi, da je Francija oz. Italija preliha največ krvi in žrtvovala svojo srečo. V naše veliko presenečenje pa se mirovna konferenca do sedaj še ni začela baviti s problemom razdelitve med alijance na račun vojne in z vprašanjem odškodnine. Vsekako pa bi bilo umestno, da se v ožigled tolikih žrtev brez vsake kompenzacije razdele kolonije sorazmerno med Italijo in Francijo.

Romuni ne odnehajo od Banata.

Praga, 8. februarja (Lj. kor. u.) Glasom Čehosl. tisk. urada poroča „Corriere della Sera“ z dne 2. februarja iz Pariza: „Petit Parisien“ piše, da Romuni o pogodbi iz leta 1916, po kateri je Romuniji zagotovljen Banat, Srbije niso obvestili. Romuni izjavljajo, da sta za to neobveščenje bila merodajna dva razloga: 1. Srbija je bila tedaj v tako nesrečnem položaju, da bi bilo brezzračno, ji naložiti kakršnekoli pogoje. 2. Srbijo je zastopala Rusija, ki se je odločno zavzemala za srbske interese. Rusija je tedaj v imenu Srbije priznala Romuniji pravico do okupiranja Banata. Zato je pogodba iz leta 1916 pravnoveljavna.

Političen pregled.

Delavske demonstracije v Bukarešti. Obmetavanje kraljevega avtomobila s kamenji. Berlin, 11. februarja. (Lj. k. u.) Glasom dun. kor. urada poroča „Lokal Anzeiger“ iz Bukarešte: Včeraj so se ponovile demonstracije delavstva. Njih značaj je bil revolucionaren. Ko je množica demonstrantov pridrla ravno v ulico Viktoria, se je slučajno mimo pripeljal kralj. Demonstrantje so avtomobil obsipali s kamenjem in upih: „Dol s pehotnežem, živele revolucija! Živele osvobodilna sila proletarijata!“ Šele vojaštvo, ki je prišlo na pomoč, se je posrečilo napraviti red in mir.

Nečloveško ravnanje Nemcev s Srbi. Dne 5. t. m. rano v jutro je prišel v Gradec (glavni kolodvor) poseben vlak iz Bavarske z okoli 2000 srbskimi vojnimi ujetniki. Vlak bi moral iti naprej preko Špija, Marbora in Zidanegamosta čez Hrvaško v Srbijo. Ker se je graška deželna vlada bala, da bi se mogli ti ujetniki pridružiti jugoslovanskim četam na bojni črti Špilje Radgona, jih je pridržala za en cel dan na graškem kolodvoru, kjer so morali Srbi pri občutnem mrazu in brez hrane čakati v nezakurjenih železniških vozovih. Šele na posredovanje jugoslovanskega zastopništva, se je odločila graška vlada, da se je smel transport preko državnega kolodvora Fehring odpeljati. Kaj poroče ententa k takemu nečloveškemu ravnanju z njenimi četami?

Kaj bi zahtevala Nemčija od Francije, ko bi bila ona zmagala. Lyon, 11. februarja. (Lj. k. u. Brezžično.) Bivši nemški poslanik v Washingtonu grof Nernstorf je leta 1914 označil pogoje premirja, katere bi Nemčija v slučaju zmage narekovala Franciji. Ti pogoji so bili na-

stopni: 1.) odstop vseh francoskih kolonij; 2.) odstop pokrajin severne Francoske; 3.) odškodnina 10 milijard; 4.) odprava carine za uvažano nemško blago v Franciji za dobo 25 let. Nemčija si pridrži pravico, razveljaviti tarife za uvoz francoskih proizvodov v Nemčijo; 5.) Francija ze odpove za dobo 25 let obvezni vojaški službi; 6.) vse francoske trlinjave se porušijo; 7.) Francija izroči Nemčiji tri milijone pušk, 2000 topov in 40 000 konj; 8.) nemški patenti v Franciji se štitiijo s posebnimi zakoni; 9.) Francija se mora odpovedati zvezi z Rusijo in z Anglesko; 10.) pač pa mora Francija za dobo 25 let stopiti z Nemčijo v zvezo.

Dopisi.

Na Dobravi pri Jesenicah se nahaja nova tovarna. V tej tovarni je kot vodja nastavljen neki zloglasni rajhovec po imenu Becker, kateri se je svoj čas izrazil: „Ich werde in Dobrova eine ganze deutsche Kolonie gründen“. Dalje se v tej tovarni nahajajo koroški nemčurji. Beckerjev pišac Stana (reči se mu sme le Steiner) portir Schwarz, gotov Krendla in še par drugih. Ti moške počenjajo na Dobravi take stvari, kakor bi se nahajali v nemškem reichu ali v nemških kolonijah. Zadnje čase koroških dogodkov, so se tako veselili činov koroških janičarjev ter njih nemških tolpa, da so skoraj od veselja jokali, v nadi, da bodo kmalu rešeni Jugoslavije. Delavstvo v tovarni je radi tega silno ogorčeno ter ni izključeno, da pride lepega dne do izgrediv.

Iz Hrastnika. Bivša avstrijska vlada je rekvirirala v Hrastniku in okolici lani meseca junija krmo. To krmo so spravili v leseno barako tukajšnje steklarne, kjer je ležala do zadnjega časa. Dolgo se ni nihče zmenil za to blago. Kar na lepem pa pridejo sedaj privandrani gospodje od nemčurske kemične tovarne in si to krmo enostavno osvojijo. Samo dvoje je tukaj mogoče! Ali se je nemčurska purgarija predržila ter kar na svojo roko pograbila več vagonov sena? Če je to, potem ve vlada, kaj ima storiti in to takoj! Ali pa je mogoče deželna vlada prodala seno nemčurski kemični tovarni? Če je to poslednje resnica, (upamo, da ni) potem je to škandal prve vrste. Kajti da bi se nam, ubogim posestnikom takorekoč nakradena krma, sedaj prodala nemčurski fabričanom, katerim ni bila rekvirirana ne ena bilka, je nekaj nezaslišaneega in tega se mi ne dopustimo nikdar dopasti. Seno naj se javno proda in tako omogoči, da dobijo seno tudi tisti, ki so ga v resnici potrebni.

Brežice. V službah naše občine se držijo še vedno tidi Nemci. V mestni hranilnici je še vedno neki Wurizan in ena nemška uradnica. Oba nočeta govoriti slovenskega jezika. Tudi strojevodja mestne elektrarne je Nemec. Zdi se, da ti gospodje nikakor še ne nameravajo zapustiti svojih mest. Wurizan se bo menda preseil eelo v mestno hranilnico. Kaj res ni mogoče dobiti za nas nobenega slovenskega uradnika?

Rače pri Mariboru. Mi ubogi Račani že dolgo čakamo, da nas pogleda „Jugoslavija“ s svojim bistrim očesom. Naši nemčurji mislijo in delajo še vedno tako, kakor bi bili v stari Avstriji. In taki ljudje se nahajajo še celo v občinskem odboru. Mi potrebujemo energičnega slovenskega gerenta, občinski odbor pa naj se razpusti in takoj bo vse drugače. Imamo inteligentne in zavedne kmete, ki bi bili zmožni tega posla. Neki trgovec rojen Pilek iz ljutom. okraja, se „hlvali“ okoli: „Ich kann nicht gut biadisch“. In takih je pri nas še precej. V vsaki občini v mariborskem okraju se je že pometlo, le pri nas je še vse pri starem. Mi potrebujemo gerenta in občinske redarje, da bodo spravljali derzterje, kamor spadajo. Zahtevamo od naše vlade, da napravi pri nas takoj red.

Zahtevajte „Jugoslavijo“ po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah! Pridobivajte novih naročnikov!

Dnevne vesti.

Obrtna šola v Ljubljani se podredi oddelku za uk in bogočastje, kakor je to že v Srbiji in na Hrvatskem.

Slovenski visokošolci. Slovensko tajništvo Narodnega Veča v Zagrebu sporoča, da se morjejo oni jugoslovanski visokošolci, ki so bili izključeni iz nemških visokih šol, še sedaj brez izgube semestra vpisati na zagrebški univerzi.

Obisk vseučilišča in tehnike v Pragi. Minister-poslanik Hribar v Pragi je na intervencijo poverjenstva za uk in bogočastje brzojavil, da jugoslovanski visokošolci morejo biti sprejeti na vseučilišče v Pragi, tehniki naj se pa obrnejo na tehniko v Brno, ker je praška tehnika že prenapolnjena. Medicincem so se dovolile vse ugodnosti, katere uživajo, odnosno katerih bodo eventuelno deležni češki medicinci.

Manifestacijski shod v Prevaljah na Koroškem se vrši v nedeljo dne 16. svečana 1919 ob 10. uri dopoldne za celo Mežiško dolino. Protestiralo se bode proti grabežljivim Nemcem, Italijanom in Madžarom, ki nam hočejo odtrgati dele slov. ozemlja. Na shodu govorijo govorniki vseh strank. Zavedni Slovenci in Slovenke! pridite na ta pomemben shod ob blizu in daleč, da se pogovorimo in poučimo o važnih stvareh v uri, ko se odločuje usoda narodov na mirovni konferenci. Narodni svet v Prevaljah.

Takt in žurnalistika. „Mariborski delavec“ je prinesel dolgo poročilo o nesrečni smrti slov. časnikarja Ivana Štefeta, katerega napada celo po smrti. Štefe je bil že pred smrtjo politično mrtev, torej bi bi bila že preje vsaka polemika z njim ali o njem brezpredmetna. Po smrti pa se navadno ne napada nikogar.

Stalna oskrba vojnih vdov in sirot ter invalidov. Pod tem naslovom je prinesla pred kratkem „Jugoslavija“ daljši članek, v katerem se med drugim od ministra Korača zahteva, da naj se pri razdelitvi veleposrestev ozira tudi na invalide, ki so za kmečko delo sposobni, nadalje na kmetijske vojne vdove z moško deco, naj se oddajo vojnim vdovam prodajalnice monopolnega blaga ter naj se iz graščine nekega nemškega barona napravi zavod za vojne slepce. Vse to je gotovo lepo in izvršljivo, toda g. urednik, na nekaj sva popolnoma pozabila! Kako je bilo vendar mogoče kaj takega? — Socijalna oskrba je namreč popolnoma v zakupu socijalnih demokratov in tedaj nima nikdo pravice, se v kaj takega mešati ali se celo drzniti, socijalističnemu ministru kaj svetovati. Tudi „Jugoslavija“, ki se sicer vedno in z uspehom meša v javne zadeve, ne! — Ko je namreč rdečkar omenjeni članek čital, zavihal je rdeče rokave in že vihti v „Napreju“ s svojimi argumenti krog sebe. Kaki pa so ti argumenti: navadne psovke! Povemo mu že danes in enkrat za vselej, da mu „Jugoslavija“ kot dostojen list na to polje ne bo sledila! Ker se nahaja ogromna večina vojnih poškodovancev (invalidov) v takem stanju, da bodo takoj v stanu, si ustvariti lastno eksistenco — bodisi kot samostojni kmetovalci, obrtniki, posestniki kinematografskih koncesij itd., zahtevati mora javnost, da se jim vse to s strani državne uprave omogoči, najsi je to sodrugom prav ali ne. Toraj vsem za kmetško delo sposobnim — posestvom, vsem kmetiskim voj. vdovam z deco tudi posestvom! To je jedina in najboljša rešitev tega vprašanja za invalide, vdove in sirote, pa najsi se s tem zabrani boljsevzem, katerega tako odkrito „Naprej“ zagovarja.

Neverjetno. Deželna vlada za Slovenijo je sprejela zopet v službo odpuščenega pl. Laschana. Ker mu sledijo še drugi — za danes brez komentarja.

Zopet eden! Kot vodja pomožnih uradov pri mestnem magistratu v Mariboru je bil v zadnjem času nastavljen prosluli nemškutar in vpokojen policijski oficijal Schweiger, ki se je v zadnjem času prelevil v pristnega Ju-

goslovana. Delovanje tega moža izza Heinove dobe bo še mnogim Ljubljancem v živem spominu. Ni nam znano, po čigavi milosti je dobil imenovan to službo, vemo le to, da za ljudi take preteklosti ne bi smelo biti prostora v naši novi državi, to tem manj, ker nam ne manjka za take službe zmožnih slovenskih vojaških invalidov.

Odstavljeni učitelji. Višji šolski svet v Ljubljani je odstavil od službe nadučitelja Mihaela Mogeja in učitelja Jožefa Schatza, oba na petrazrednici v Št. Lovrencu nad Mariborom, in Gabriela Jauniga, nadučitelja pri Zgornji Sv. Kungoti.

Kam gre meso? Mesar C. vozi večkrat meso v M. skladišče v Ljubljani, kjer se meso zabije v zabojne in — odpošlje . . . kam?

Stražnik Prunk pri drž. policiji v Ljubljani ne zna slovenskega jezika in je eden izmed tistih tržaških policajev, ki je ob vsaki priliki šikaniral Slovence. Mar nimamo zavednih ljudi, ki bi opravljali v teh resnih časih tako važno javno službo?

Kako dolgo se bo še odlašalo? Pristransko postopanje pri raznih imenovanjih, predvsem na visokih uradnih mestih, se je že večkrat javno ožigosalo. Tako ravnanje je napravilo pri nižjih kategorijah — milo rečeno — prav slab utus. Zaupanje do predpostavljenih oblastev s takimi čini gineva, posebno še, če se ne skuša krivic bivše Avstrije korenito popraviti. Dosedaj se je na tem polju še prav malo storilo. Dnevnik nas skoro dnevno presenečajo s par imenovanji, ki pa se navadno pričenjajo pri svetnikih, tako da bo širše občinstvo že kmalu mnenja, da se kariera slov. uradnika začne šele s svetnikom, da je to prva stopnja, ki se jo doseže v drž. službi. Da ne bo pri tem zmote, javno pribijemo, da je veliko število državnih nastavlencev, kojih čin je za mnogo nižji od svetnika, toda teh se noče nihče spomniti, se kljub večkratnemu drezanju do danes v tem pogledu še ni ničesar storilo, se mora smatrati, da se vsa zadeva namenoma zavlačuje. S takim početjem se pa nižje uslužbenstvo le demoralizira, mesto da bi se ga v teh težkih časih gmotno in duševno podprlo. Domnevo imamo, da se napredovalni kruh reže le visokim gospodom. Če se že zavlačuje — po čigavi krivdi ne bomo raziskovali — prepotrebna in nujna rešitev gmotnega vprašanja, naj se vsaj z napredovalnim kolesom pokaže nekoliko dobre volje in naklonjenosti napram največjim mučenikom svetovne vojne. Zadovoljiva rešitev tega vprašanja se ne sme več zavlačevati!

Verižna kupčija. Davkarije so razposlale vsem pole o pridobitni in dohodnini, le tistim prekupcem ne, ki imajo po gostilnah in kavarnah svoje „štacune“. To so tihotapci, ki po gostilnah prodajajo in kupujejo razno blago, navijajo cene ter delajo maštne dobičke, a nimajo nikakega obrtnega dovoljenja in ne plačujejo davka. Tem naj vlada na prste stopi, ker ti delajo največjo draginjo. Vlada naj poišče take lokale in jih obkoli, kakor je to že parkrat z velikim uspehom napravila policija v Zagrebu in tudi v Ljubljani bo uspeh večji, kakor se nadejajo. Gostilničarje se naj kaznuje, ki dajejo zavetje takim verižnim kupcem, tem pa naj davkarija naloži visoke globe.

Kako je drugod. V Vinkovcu v Slavoniji morajo vsi tujci, ki niso državljani SHS v treh dneh odpotovati v svoje države. Kogar bodo našli po preteku treh dni v mestu, ta bo aretiran in najstrožje kaznovan. In pri nas?

Čehi za Cankarjev spomenik. Za Cankarjev spomenik prihaja iz češko-slovaške republike znatno število prispevkov. Zdaj pa je došla zbirka sedmošolcev češko-slovaške gimnazije v Prostějovu na Moravskem 107 kron. Beležimo to nad vse povzdigujoče dejstvo s pristrčnim veseljem in odurljivo zahvalo. To je naravnost ganljiv dokaz bratske ljubavi in češko-jugoslovanske vzajemnosti. Lepšega vzgleda v posnemanje naši mladini vrli

proštějovski gimnazijci niso mogli dati. — Slava taki kulturni zavednosti in še posebej profesorju dr. V. Měrki, ki je tej zbirki dodal še iz lastnega 40 K, tako, da znaša skupna vsota 147 K. Po vsej pravici smatrajo Čehi našega Cankarja za največjega Jugoslovana. Slava jim!

Hrvatski Sokol med vojno. Kakor smo že včeraj poročali, je deloval Sokol na Hrvatskem med celo vojno za narodno revolucijo. V prvih dneh mobilizacije (1914) je udrila v društvene prostore madžarska soldateska, ki je uničila tam vse, kar je našla. Madžarski vojaki so oropali vse omare, telovadnice in telovadno orodje, pokradli obleke in uničili sokoške slike. V dvorani so nastanili Madžari svoje konje, ki so opustošili ves prostor. Važno nalogo je izvršil Sokol v prvih dneh prevrata, ko je prevzel v kritični noči od 28. do 29. oktobra varnostno službo v Zagrebu, dočim so ostale organizacije popolnoma odrekle.

Lopovstvo. Nekdo je včeraj v Narodnem opernem gledališču v Ljubljani porezal vrvice in vrvi, s katerimi se dvigajo in spuščajo kulise. Ko bi se to ne bilo pravočasno opazilo, bi se lahko bila zgodila ob pričetku predstave kakšna nesreča. K sreči pa se je to lopovstvo že popoldan opazilo in se je večerna predstava odpovedala. Zločincu so že na sledu, preiskava pa bo dognala ali gre tu za boljsevzem ali pa za narodno maščevanje.

Beda železničarskih vpokojencev. V ljubljanskem Narodnem domu se je zbralo okoli 100 železničarskih vpokojencev različnih stopinj. Konstatirali so, da za nje v teh časih lakote nihče ne skrbi, čeprav so darovali svoja najboljša leta javni korist. Sklenili so odposlati prošnjo potom deželne vlade v Belgrad. Nadalje so sklenili ustanoviti posebno društvo državnih in deželnih vpokojencev brez razlike na politično misljenje.

Pegasti legar v Mariboru. Zadnje dni je zbolelo nekaj oseb na pegastem legarju, katerega so zanesli v Maribor vojaki iz inozemstva. Zdravstvena oblast je ukrenila vse potrebno, da se ta silno nalezljiva bolezen ne razširi.

Društvene vesti.

Organisation franco-slovène. Seja no-voizvoljenega odbora se vrši danes ob 8. uri zvečer v organizacijski pisarni, Narodni dom I, nadst. levo, soba št. 6. Vsi odborniki naj pridejo zanesljivo in točno. Slavnostna akademija francosko-slovenske organizacije o priliki njene ustanovitve se vrši v nedeljo, dne 16. t. m. ob 11. uri dopoldne v Narodnem gledišču. Vspored se objavi pozneje. Člani, ki so doslej prijavili svoj pristop imajo prednost do vstopnic in znižano ceno. Člani dobe vstopnice v organizacijski pisarni v Narodnem domu do četrta zvečer. V petek in soboto se bodo prodajale vstopnice tudi za nečlane pri blagajni Narodnega gledišča.

Klub Slovenskih Tehnikov v Pragi. Češka tehnika v Pragi II. Karlovo náměstí, prosi bivše člane, ki imajo še izposojene knjige, da jih po možnosti vrnejo, oziroma naznanijo, kje se dotične nahajajo. Za KST, Vladimir Slavík, t. č. tajnik.

Gasilska župa ljubljanska je imela 9. t. m. skupni občni zbor. Zastopanih je bilo 28 skupstev.

Zadnje vesti.

Vlada za Vojvodino se bo razpustila.

Belgrad, 11. febr. (Izv. poročilo.) Narodna vlada za Bačko, Baranjo in Banat se bo razpustila in se nahaja v stanju likvidacije. Državna oblast je prešla na centralno vlado v Belgradu.

Angleški časnikar v Zagrebu.

Zagreb, 11. febr. (Izv. poročilo.) Včeraj popoldne je prišel v Zagreb urednik londonskih „Times“ Colvert.

General Lipovščak prost.

Zagreb, 11. febr. (Izv. poročilo.) Včeraj so izpustili iz zaporu generata Lipovščaka, ki je bil svoječasno obtožen veleizdaje.

Splitski škof Carič v Rimu.

Split, 11. febr. (Izv. por.) Iz Rima poročajo, da je dospel tja 7. t. m. škof Carič, ki je bil sprejet od papeža v posebni avdijenci. Avdijenca je trajala razmeroma dolgo. Rimsko ča-

sopisje polaga na to avdijenco posebno važnost in jo spravlja v zvezo s slovanskim bogoslužjem v Dalmaciji. Jugoslovanski dalmatinski krogi pa spremljajo potovanje škofa Carića z velikim nezaupanjem, ker se boje, da je škof preveč odvisen od Italijanov.

Milan Pribičević stopi v pokoj.

Zagreb, 11. febr. Polkovnik Milan Pribičević misli stopiti v pokoj ter se posvetiti političnemu delu. Ta korak utemeljuje s tem, da je kot vojak izvršil svojo nalogo, ker je doseženo narodno ujedinjenje.

O pogajanjih v Mariboru

poročja Ljubljanski dopisni urad z dne 11. februvarja: Pogajanja se komplicirajo, ker Nemci svojpot stavljajo nove izpreminjevalne predloge. V glavni točki, namreč glede demarkacijske črte, še ni sporazuma, in sicer se Nemci še niso določno izjavili glede ozemlja zapadno od Lipnice in še ni jasnosti glede Mure. Zdi se, da Nemci pogajanja zavlačujejo namenoma. Jugoslovani so že prvi dan pokazali vsestransko prijenljivost, ki ne more biti večja. Ni v interesu Jugoslovanov, da se brezplodna pogajanja zavlačujejo. Treba je, da se Nemci končno odločijo. Pričakovati je, da bodo pogajanja jutri definitivno končana. — Mariborsko obmejno poveljništvo je o današnjih pogajanjih Ljubljanskemu dopisnemu uradu poslalo nastopno službeno obvestilo: Ljubljana, dne 11. februvarja 1919. Pogajanja med zastopniki Jugoslavije in Nemške Avstrije o demarkacijskih črtah na Štajerskem so se danes v Mariboru nadaljevala. Ker se še ni dosegel popoln sporazum, so se odgodila na jutrišnji dan. Začno se ob devetih zjutraj.

Dovolj živil v Slavoniji.

Osijek, 11. febr. (Izv. por.) Županijska oblast v Osijeku je izdala naredbo na podlagi katere ne smejo kmetje prodajati živeža pod maksimalno ceno. Ta naredba je bila potrebna, ker sumijo oblasti, da se nahaja med kmeti velika množina živil, ki so jih oropali ob prihli zadnjih nemirov. Posestniki žita se namreč boje prodati blago državnim pooblaščenem in to hoče naredba preprečiti.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Aprovizacija.

Nove izkaznice za goveje meso. Mestna aprovizacija bo prihodnje tedne zamenjala stare izkaznice za meso z novimi. Izmenjava se vrši po posebnem redu, ki bo sproti objavljen v časopisju. Opravičena do izkaznice za meso je vsaka v Ljubljani stanujoča stranka. Izkaznice za meso ne določa stranke, ki imajo izkaznice ubožne akcije s črkami A in B in one iz I. in II. uradniške skupine, ker določa meso po znižani ceni. One stranke, ki imajo podnajemnike, ali družinske člane, ki se ne prehranjujejo doma, ampak v gostilnah in javnih kuhinjah, opozarjamo, da vzamejo pri izmenjavi izkaznic za te sostonalce posebej izkaznice, ker jih bodo oddali tam, kjer vedo. Vsako goljufivo pridobitev za meso se najstrožje kaznuje.

Stranke, ki dobivajo meso pri Josipu Kozaku, se imajo zgledovati v aprovizacijskem uradu na Poljanski cesti 13/1, kjer dobijo nove izkaznice za meso. Določa se tale red: v četrtek, dne 13. t. m. stranke z začetnimi od A do L in v petek, dne 14. t. m. s črkami M do Z. Prinesti je seboj: 1. staro izkaznico za meso, 2. rdečo ali zeleno izkaznico za živila, 3. železničarji, aprovizacijske nakupne knjižice in 4. kdor jo ima, izkaznico ubožne akcije. Prihodnji teden se pri Josipu Kozaku ne dobi več mesa na stare izkaznice za meso. Uradne ure dopoldne od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne.

Vojne klobase na rmene izkaznice C 2401 do konca. Stranke z rmenimi izkaznicami C prejmejo vojne klobase v sredo, dne 12. t. m. pri Mühleisnu. Določen je tale red: v sredo, popoldne od 2 do 3 štev. 2401 do 2600, od 3. do 4. štev. 3601 do 2800, od 4. do 5. štev. 2801 do konca. Stranka dobi četrt kilograma klobas, kilogram stane 4 krone.

Prodaja moke. Od vštete četrtka do sobote, to je od 13. do 15. februvarja se bo dobilo na vsako izkaznico za moko in sicer pol kilograma koruznega zdroba (kilogram po 2-16 K), četrt kilograma bele moke za pecivo (kilogram stane 3-50 K) in četrt kilograma ješprenja (kilogram stane 2-16 K).

Moka na izkaznice štev. 20 se dobi pri tvrdki Krivic, Dunajska cesta.

Krušne komisije bodo uradovale v petek dne 14. t. m. od 8. do pol 1. ure popoldne. Izdajale se bodo izkaznice za kruh in moko. Kdor ne more h komisiji, naj pošlje koga drugega po izkaznice, ker se na magistratu zamudnikom ne bodo oddajale.

Vojno posojilo ter rumunski denar kupi trgovska agentura po najvišjem kurzu. Trgovska agentura, Sodna ulica št. 5/1. 340 10-9

Gostilno ali restavracijo se išče v najem. Kupi se tudi majhno gostilno. — Ponudbe na upravnistvo. 371 9-6

Čokolada, čaj, kava, kavni nadomestek, izborni esenci za čaj z rumom, sukanec, svila, drete, milo, čevlji trpežni srājce, blago za moške in ženske, perilo in drugo, se ceno prodaja. Balkan skladišče, prvo nadstropje, levo. 394 4-2

Otroška posteljica dobro ohranjena, z ali brez opreme, se kupi. Ponudbe pod „Posteljica“ na anončno pisarno Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 1/3. 396 3-2

Trije mladi, inteligentni Jugoslovani si žele dopisovati z mladimi, zavednimi Slovenkami. Naslov: Slovenec, Srb, Hrvat, poštno ležeče, Pilberk, Koroško. 406 3-3

Kuharico pridno in pošteno, ki ima tudi veselje do kmetijstva, išče mlada gospa na deželi. Ponudbe z zahtevo plače pod „Poštenost št. 23“ na upravn. 407 6 3

50% in denar nazaj v treh mesecih, kdor založi približno 80.000 K za reelno, popolnoma varno podjetje. Ponudbe pod „Varno“ na anončno pisarno Al. Matelič, Ljubljana, Kongr. trg 3/1. 415 2

Iščem proti dobri nagradi stanovanje, obstoječe iz 3-4 sob s kuhinjo, električno razsvetlavo in če mogoče z vrtno, s 1. marcem 1919, in sicer meblirano ali nemeblirano. Ponudbe pod Emil Komaretho, intendant II. voj. okrožja, Šolski drevored, Prof. Šega. 419 3-2

Proda se 1 otroški voziček (zložljiv), 1 divan, 1 miza, 1 omara s predali, 1 čajni service. Gradišče 7. 421 3-2

Bukovo oglje se odda po vagonih, izpod 1000 kg pa samo, če se pošljejo vreče. Za ponudbe prosi oglaški podvzetnik R. Frizzi v Vuhredu v Dravski dolini. 422 6-2

Proda se popolnoma nova obleka z dvojnimi blačami, ura z zlato verižico in tri krasne srebrne doze za svačice. Vpraša se v Zalokarjevi ulici 10, od 9 do 11. dopoldne in 3. do 6. popoldne. 432

100 kron nagrade dobi, kdor odda pri upravnistvu tega lista črn muf iz Skunks-krzna, ki mi ga je dne 8. t. m. med pol sedmo in sedmo uro zvečer v veliki gneči, pri izstopu iz električne železnice med postajališčema kšvarna „Evropa“ in „Bavarski dvor“ iztrgal neki vojak. 431

Na prodaj: 1 omara (lepa trda) K 200, 1 postelja (tridelna za zložiti) 60 K, 1 velika okrogla miza (trda), 1 zrcalo 220x180 800 K, 1 violina (italijanska 3/4) 60 K. Polizve se na novi okrožni cesti vili Fani (za belgijsko vojašnico) I. nadstr. 427

Gospod išče meblirano sobo s posebnim vhodom, ev. tudi s hrano, za takoj. Na ceno se ne ozira. Ponudbe na „Poštni predal št. 122“. 428 3-1

Gostilniške prostore vzame v najem poštena vdova z lastno koncesijo v Ljubljani. Odgovor pod šifro „Franel“ na upravnistvo lista. 425

Pisalne stroje vseh sistemov kupi „Agentura & Komisija“ Marije Terezije cesta št. 6. Pismene ponudbe pod gornjim naslovom. 426 3-1

Za nočno službo sprejme izurjeno

vlagalko

„Zvezna tiskarna“
v Ljubljani, Stari trg 19.

Naznanilo.

Podpisana vlijudno javljata slavnemu občinstvu, da otvorita dne 15. svečana 1919

hotel in restavracijo
Union v Mariboru
(prej Erzherzog Johann).

Istočasno zagotavljata vsem cenjenim obiskovalcem postreči vedno z najboljšo kuhinjo in prvovrstnimi vini, kakor tudi z vedno snažnimi hotelskimi sobami.

Blagohotnega obiska in naklonjenosti proseč blizjita udana

424 3-2 **Ciril in Rozi Tratnik.**

„Narodna knjižnica“.
Snopič 1 in 2.
Valentina Vodnika
izbrani spisi.

Cena 3 krone.

Natisnila in založila

Zvezna tiskarna v Ljubljani.

Proslavimo spomin Valentina

Vodnika s tem, da ga spoznamo!

Naročite takoj!

Trgovina **SCHNEIDER & VEROVŠEK**
z železnino
v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 18

naznanja cenj. odjemalcem, da ima sedaj zopet večjo zalogo železa, obročev, žice, žičnikov, podplatnikov, kuhinjske posode, cementa, cevi za vodovode, žične vrvi, raznega orodja itd., katero robo oddaja po sedaj primernih cenah na debelo in drobno 435

Palično železo, valjanec, žičnike, žico, žično vrv, samokolnice, strešno lepenko, karbolinej, cink. pločevino, vodovodne cevi in črpalke ter razno orodje, dalje poljedelske stroje, jermenice, vretena (vele) in druge strojne dele priporoča po zmernih cenah na drobno in debelo stara slovenska tvrdka

FRAN STUPICA, Ljubljana, Marije Terezije
cesta šte. 1.

I. jugoslovanski umetni zavod za povečanje slik

po vsaki fotografiji do naravne velikosti. Slike se izdelujejo tudi z oljnatimi in akvarelnimi barvami. — Delo umetniško izvršeno, cene zmerne. — Izvršujem tudi najmodernejše vsa v fotografsko stroko spadajoča dela.

Za obilna naročila se priporoča z odličnim spoštovanjem
Veličan Bešter, fotograf in slikar
429 3-1 Ljubljana, Križevniška ulica št. 2.

Kavarna „Zvezda“.

Naznanjam slav. p. n. občinstvu, da otvorim dne 15. februvarja t. l. v prostorih bivše Kazine v Ljubljani

kavarno „ZVEZDA“.

Priporočam se p. n. občinstvu, zagotavljam najsolidnejšo postrežbo pod skrbnim vodstvom.

432 3 1

Josip Ivančič, kavarnar.

Mast, slaninu, suho meso i salamu (Braunšvajger)

razašiljem u sve krajeve Jugoslavije u poštanskim paketima od 20 kg po dnevni cijeni.

Ia kavin nadomjestak nepakovan K 5.50 po kg.

Ia kavin nadomjestak u paketima 1/4 kg po K 6.50 po kg.

Novac unapried ili 50% kapare, ostatak uz pouzeće. Pakovanje (Sanduk) računam K 9.—, a poštarinu K 4.20. Kupci, koji lično dogju, mogu slobodno iz mjesta kao i preko granice Hrvatske svaku količino sa sobom poneti.

295 20 11

J. Gigović, Nova Gradiška, Slavonija.